

Coordonat
Comisia de cenzori
BC „UNIBANK” SA
(Proces-verbal nr. 14
din 17.12.2010)

Aprobat
de Consiliul Băncii
BC „UNIBANK” SA
(Proces-verbal nr. 55
din 29.12.2010)

Politica de evidență contabilă a
BC „UNIBANK” SA
pentru anul 2011

mun. Chișinău
2010

I. Prevederi generale

1.1. Banca Comercială „UNIBANK” S.A. - este înregistrată de către Banca Națională a Moldovei la 19 ianuarie 1993 sub numărul 38; numărul de identificare de stat - codul fiscal 1002600036004 din 15.06.2001, Licența BNM pentru dreptul de activitate financiară Seria A MMII nr. 004464 din 03.07.2008, adresa juridică - mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, 45.

1.2. Politica de evidență contabilă pentru anul 2011 este elaborată în conformitate cu stipulările:

- Legii Republicii Moldova „Legea contabilității” nr. 113-XVI din 27.04.2007;
- Standardele Naționale de Contabilitate (SNC) aprobate de Ministerul Finanțelor prin ordinul nr.174 din 25.12.1997;
- Planul de conturi al evidenței contabile în băncile licențiate din Republica Moldova aprobat de BNM din 26.03.1997.

1.3. Politica de evidență contabilă este o totalitate de principii, caracteristici, reguli, metode și forme pentru ținerea sistemului de evidență contabilă și elaborarea rapoartelor financiare.

Politica de evidență contabilă este un element al sistemului de evidență contabilă în BC „UNIBANK” SA (în continuare Bancă) și se utilizează în raport cu alte acte normative privind evidența contabilă.

1.4. Scopul politicii de evidență contabilă constă în **alegerea metodei**, din totalitatea propusă de fiecare standard național de contabilitate, **argumentarea** metodei alese în funcție de particularitățile efectuării operațiunilor bancare și **acceptarea** acestei metode ca bază pentru ținerea evidenței contabile și întocmirea rapoartelor financiare.

1.5. Politica de evidență contabilă este elaborată ținând cont de următoarele noțiuni de bază:

- *evidența contabilă* - sistem complex de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare a elementelor contabile și de raportare financiară;
- *metoda calculării* - baza evidenței, în corespundere cu care, elementele evidenței contabile sunt percepute în perioada apariției, indiferent de momentul primirii/achitării mijloacelor bănești, sau compensării sub altă formă;
- *metoda de casă* - baza evidenței, în corespundere cu care, elementele evidenței contabile sunt percepute pe măsura primirii/achitării mijloacelor bănești sau compensării sub altă formă;
- *contabilitate financiară* - sistem de colectare, grupare, prelucrare și sistematizare a informației privind existența și mișcarea activelor, capitalului propriu,

datoriilor, veniturilor și cheltuielilor în expresie valorică pentru întocmirea rapoartelor financiare;

- *element (obiect) contabil* - active, capitalul propriu, datorii, consumuri, cheltuieli, venituri, rezultate financiare și fapte economice ale subiectului;

- *subiect de interes public* - subiectul, care are importanță semnificativă pentru public datorită domeniului de activitate, mărimii sale sau numărului de angajați, de clienți și reprezintă o instituție financiară, un fond de investiții, o companie de asigurări, un fond nestatal de pensii, o societate comercială, acțiunile căreia se cotează la Bursa de Valori a Republicii Moldova, precum și alte entități care dețin o poziție dominantă pe piață depășind limitele a două din următoarele trei criterii pentru ultimele două perioade consecutive precedente de gestiune:

- totalul veniturilor - 120 milioane lei;

- totalul bilanțului contabil - 60 milioane lei;

- numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune - 500 persoane;

- *evaluare* - procedeu de determinare a mărimii valorice a elementelor contabile la data recunoașterii inițiale a acestora și întocmirii rapoartelor financiare;

- *fapt economic* - tranzacție, operațiune, eveniment care a modificat sau poate modifica activele, drepturile și datoriile, consumurile, cheltuielile, veniturile, rezultatele financiare ale entității;

- *raport anual* - raportul financiar anual, raportul conducerii și raportul auditorului, în cazul în care auditul este obligatoriu;

- *raport financiar* - totalitate sistematizată de indicatori ce caracterizează situația patrimonială și financiară, existența și fluxul capitalului propriu și al mijloacelor bănești ale entității pe o perioadă de gestiune;

- *standarde de contabilitate* - Standarde Internaționale de Raportare Financiară (S.I.R.F.), Standarde Naționale de Contabilitate (S.N.C.) și Standarde Naționale de Contabilitate pentru Sectorul Public (S.N.C.S.P.);

- *Standarde Internaționale de Raportare Financiară* - standarde și interpretări, emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate, care devin valabile în Republica Moldova după acceptarea lor de Guvernul Republicii Moldova;

- *Standarde Naționale de Contabilitate* - standarde și interpretări, bazate pe directivele Uniunii Europene și pe S.I.R.F., elaborate și aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, care stabilesc reguli generale obligatorii privind ținerea contabilității și raportarea financiară;

- *CF*- Codul fiscal.

1.6. Tipurile principale de activitate financiară a Băncii conform art. 26 al Legii Republicii Moldova „cu privire la instituțiile financiare” din 21 iulie 1995 nr. 550-XIII și Licenței Băncii sunt:

a) primirea depozitelor cu dobândă sau fără dobândă (la vedere sau la termen etc.);

b) acordarea de credite (de consum și ipotecare, factoring cu sau fără drept

de regres, finanțarea tranzacțiilor comerciale, eliberarea garanțiilor și cauțiunilor etc.);

c) împrumut de fonduri, cumpărare-vânzare pe cont propriu sau din contul clienților (cu excepția subscrierii valorilor mobiliare):

- instrumente ale pieței financiare (cecuri, cambii, certificate de depozit, etc.);
- futures și opțiuni financiare privind titlurile de valoare și ratele dobânzii;
- instrumente, cu privire la rata dobânzii;
- titluri de valoare;

d) acordarea serviciilor de decontare și încasare;

e) emiterea și administrarea instrumentelor de plată (cărți de credit sau de plată, cecuri de voiaj, cambii bancare etc.);

f) vânzarea-cumpărarea banilor (inclusiv a valutei străine);

g) leasing financiar;

h) acordarea de servicii aferente la credit;

i) acordarea de servicii ca agent sau consultant financiar, cu excepția celor nominalizate în punctele a) și b);

j) operațiuni cu valuta străină, inclusiv contracte futures de vânzare a valutei străine;

k) acordarea de servicii fiduciare de trust (investirea și gestionarea fondurilor, păstrarea și administrarea valorilor mobiliare și altor valori etc.);

l) acordarea serviciilor de gestionare a portofoliului de investiții și consultații privind investițiile;

m) subscrierea și plasarea titlurilor de valoare, a acțiunilor și operațiunilor cu acțiuni;

n) orice altă activitate financiară permisă de Banca Națională a Moldovei.

1.7. În cazul modificării legislației în vigoare a Republicii Moldova, actelor normative ale Guvernului RM și a Băncii Naționale a Moldovei și/sau documentelor interne ale Băncii, această Politică de Evidență Contabilă va rămâne în vigoare în măsura în care ea nu este în contradicție cu actele normative aprobate sau documentele interne ale Băncii.

II. Organizarea și ținerea evidenței contabile

2.1. Banca organizează și ține evidența contabilă în baza *sistemului complet* în partidă dublă, cu prezentarea rapoartelor financiare complete (art.15 al Legii Republicii Moldova „Legea contabilității” nr. 113-XVI din 27.04.2007).

2.2. Evidența contabilă în Bancă este realizată de Direcția Evidență Contabilă și Dări de seamă, Direcția Operațională și Centrul de decontare. În filialele Băncii evidența contabilă este realizată de contabilitatea filialelor.

Evidența contabilă este constituită din evidență financiară și evidență contabilă managerială.

Ca bază a evidenței contabile financiare servesc normele de organizare și ținere

a evidenței, prevăzute de prezenta Politică de evidență contabilă și alte acte normative interne.

Evidența contabilă managerială este organizată și reglementată în Bancă ținând cont de specificul activității bancare și în corespundere cu scopul principal – stabilirea veniturilor, cheltuielilor și rezultatelor pentru fiecare filială; stabilirea rezultatelor din activități și servicii oferite de Bancă; întocmirea devizului de cheltuieli și venituri pentru filiale, subdiviziuni și tipuri de activitate; întocmirea devizului de cheltuieli administrative pe Bancă, supravegherea și controlul asupra îndeplinirii acestor devize în scopul determinării rezultatelor și obținerii informației necesare pentru managementul operativ al activității Băncii.

2.3. Ciclul contabil al Băncii cuprinde:

- a) *întocmirea documentelor primare și centralizatoare;*
- b) *evaluarea și recunoașterea elementelor contabile;*
- c) *reflectarea informațiilor în conturile contabile;*
- d) *întocmirea registrelor contabile;*
- e) *inventarierea elementelor contabile;*
- f) *întocmirea bilanțului circulant, Cartea Mare și a rapoartelor financiare*

2.4. Evidența contabilă a Băncii se ține în conformitate cu prevederile legii RM, Planul de conturi pentru instituții bancare și alte instituții financiare ale Republicii Moldova și alte acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei, conform Standardelor Naționale de Contabilitate.

Planul de conturi este bazat pe clasificarea conturilor în dependență de conținutul economic și include conturi ce urmează a fi înregistrate în evidența contabilă (operațiunile efectuate în bancă, conținutul și destinația fiecărui cont, descrierea contului).

III. Principiile de bază și metodele de evidență contabilă

3.1. Politica de evidență contabilă este elaborată ținând cont de următoarele **principii**:

- *separarea patrimonială* a întreprinderii, care subînțelege că patrimoniul și obligațiile BC „UNIBANK” SA și structurilor sale subordonate (ale Băncii) sunt proprietatea sa și există independent de patrimoniul și obligațiile acționarilor Băncii și a altor întreprinderi;

- *continuitatea* activității - termenul de activitate al Băncii nu este limitat, lipsește necesitatea și intenția de lichidare;

- *perpetuitatea* regulilor de evidență contabilă - metodele și regulile alese de evidență contabilă se utilizează în mod consecvent de la o perioadă de gestiune la alta. De regulă, rămân neschimbate metoda reflectării operațiunilor economice, metodele de evaluare a activelor și obligațiilor, calcularea uzurii mijloacelor fixe și amortizării

activelor nemateriale pe parcursul anului de gestiune, la fel ca și de la un an de gestiune la altul;

- *calcularea* - veniturile și cheltuielile se recunosc și se reflectă în rapoartele contabile și cele financiare ale perioadei la care ele se referă, independent de timpul efectiv de intrare sau de plată a mijloacelor bănești;

- *prudența* - se exclude apariția oricăror tipuri de incertitudini la întocmirea rapoartelor financiare, este inadmisibilă majorarea Activelor și Veniturilor, diminuarea Obligațiilor și Cheltuielilor;

- *prioritatea conținutului asupra formei* - operațiunile economice se reflectă în rapoartele financiare conform conținutului lor și realităților financiare;

- *ponderea* - în rapoartele financiare se reflectă toată informația suficient de semnificativă pentru utilizatorii rapoartelor financiare din punct de vedere al utilizării pentru diverse evaluări și luări a deciziilor;

- operațiunile se reflectă în evidență în ziua efectuării lor;

- reflectarea separată a activelor și pasivelor.

3.2. Metoda de evidență contabilă reprezintă totalitatea mijloacelor și măsurilor utilizate de către bancă pentru realizarea sarcinilor principale a politicii de evidență contabilă.

Elementele metodei de evidență contabilă includ:

- documentarea;
- inventarierea;
- conturile;
- partida dublă;
- bilanțul și rapoartele.

3.2.1. Faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare. *Documentul* reprezintă un certificat în formă scrisă prin care se confirmă efectuarea operațiunii economice, care conferă putere juridică datelor de evidență contabilă. Documentarea asigură evidenței contabile o reflectare continuă și intermitentă a activității statutare a Băncii. Documentele inițiale se întocmesc la momentul efectuării operațiunii, iar în caz de imposibilitate, imediat după efectuarea ei sau după ce a avut loc evenimentul.

Spre înregistrare se primesc doar documentele corect întocmite, documentele în care sunt introduse toate datele, toți indicatorii obligatorii, care le conferă putere legală.

3.2.2. Inventarierea - verificarea și confirmarea documentară a existenței și stării bunurilor materiale, altor valori, decontărilor și obligațiilor (datoriilor) Băncii, evaluarea patrimoniului Băncii.

Inventarierea în Bancă se efectuează cel puțin o dată pe an. Inventarierea anuală se efectuează conform situației la 1 noiembrie – pentru patrimoniul Băncii, conform situației la 1 decembrie pentru creanțe și obligațiuni, conform situației la 31 decembrie

(ultima zi de lucru a anului) pentru mijloace bănești și blanchete de strictă evidență.

Rezultatele inventarierii se reflectă în bilanțul contabil pentru anul corespunzător de gestiune.

Adițional, inventarierea se efectuează în cazul schimbului persoanelor material responsabile, în cazul stabilirii faptelor de sustrageri sau abuzuri, de deteriorare a valorilor materiale și în alte cazuri prevăzute de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

Inventarierea se efectuează în ordinea stabilită de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

3.2.3. Conturile de evidență contabilă sunt prevăzute pentru gruparea și evidența curentă a operațiunilor bancare de un tip comun.

Conturile sunt grupate în clase:

Clasa 1 - Active

Clasa 2 - Obligațiuni

Clasa 3 - Capital acționar

Clasa 4 - Venituri

Clasa 5 - Cheltuieli

Clasa 6 - Conturi condiționale

Clasa 7 - Conturi memorandum

Conturile claselor Active și Cheltuieli sunt active, iar conturile claselor Obligațiuni, Capital Acționar și Venituri sunt pasive, cu excepția contra-conturilor și a unor situații stipulate în Planul de Conturi stabilit de către BNM. Se permit rulajele de debit și credit.

În limitele fiecărei clase conturile sunt unite în grupe, reieșind din conținutul lor economic.

În clasa Active conturile sunt aranjate în ordinea diminuării a lichidității.

Pentru evidențierea în clase a grupelor de conturi, iar în grupe – a conturilor aparte este utilizat principiul ierarhic, ierarhia claselor, grupelor și conturilor este implementată prin intermediul unui sistem de notare numerică din patru cifre:

- prima cifră a numărului contului denotă clasa contului;

- a doua și a treia cifră denotă grupa conturilor care întrunește conturile cu conținut economic similar;

- a patra cifră indică obiectul concret al evidenței.

Conturile analitice se deschid în baza conturilor sintetice în valută națională și în valută străină. Conturile de venituri și cheltuieli se deschid numai în valută națională. Structura conturilor analitice se formează în baza regulamentelor interne ale Băncii.

3.2.4. Reflectarea operațiunilor în evidența contabilă se efectuează prin metodele de partidă simplă și partidă dublă, în dependență de caracterul operațiunilor efectuate.

Partida simplă în evidența contabilă se utilizează pentru operațiunile economice ce nu se termină la momentul actual și se vor termina la o dată stabilită sau nestabilită (conturile condiționale – doar în debit sau credit, iar conturile de

memorandum - intrări/ieșiri).

Partida dublă în evidența contabilă asigură:

- înscrierea cronologică și sistematică în formă monetară a tuturor operațiunilor concomitent cu suma egală la debitul unui cont și la creditul altui cont;
- stabilirea sumei totale a rulajelor de debit și credit, stabilirea soldului final pentru fiecare cont;
- ținerea registrelor contabile în scopul reflectării și generalizării informației, care se deschid la începutul perioadei de gestiune și se închid la sfârșitul ei;
- corespunderea datelor de evidență analitică și sintetică;
- întocmirea zilnică a bilanțului de verificare;
- întocmirea bilanțului contabil și a raportului cu privire la venituri și cheltuieli;
- întocmirea altor rapoarte prevăzute prin acte normative.

3.2.5. Anul financiar începe în ziua de 1 ianuarie și se termină la 31 decembrie.

IV. Evaluarea și recunoașterea activelor și pasivelor

4.1. La formele și metodele principale de ținere a evidenței contabile se referă:

- metoda evaluării și evidenței mijloacelor bănești și a soldurilor în conturile Băncii;
- ordinea reflectării în evidență a rezultatelor fluctuațiilor cursului de schimb valutar;
- ordinea de evidență a valorilor mobiliare;
- ordinea de clasificare a activelor și obligațiunilor condiționale, formării reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale;
- metodele de evaluare a activelor nemateriale, mijloacelor fixe, metodele de calculare a uzurii lor;
- metodele de evaluare și determinare a costului stocurilor de bunuri materiale;
- structura și ordinea formării și evidenței rezervelor și cheltuielilor anticipate;
- ordinea de evidență și evaluare a activelor primite în posesiune;
- evaluarea și evidența obligațiunilor Băncii;
- ordinea de creare și evidența a rezervelor incluse în capitalul acționar;
- compoziția și ordinea identificării și evidenței veniturilor și cheltuielilor pe tipurile de activități ale Băncii;
- ordinea de evidență a impozitelor;
- ordinea de evidență a faptelor și obligațiunilor condiționale;
- ordinea evaluării și evidenței creanțelor pe termen lung și scurt;
- ordinea evidenței creditelor și împrumuturilor acordate de bănci, recunoașterii și determinării cheltuielilor pentru credite, condițiile de capitalizare;
- metodele de evaluare a investițiilor pe termen lung și scurt în părți legate (în acțiuni de asociere, comune, filiale, și alte părți legate).

ACTIVE

4.2. *Mijloace bănești și solduri în conturile Băncii.*

Mijloacele bănești și soldurile în conturile Băncii sunt compuse din:

- solduri de mijloace bănești în numerar în casă și în bancomate, alte valori monetare (monede jubiliare și comemorative);
- solduri în contul Nostro;
- mijloace bănești acordate de BNM;
- disponibilități bănești în alte bănci și credite overnight;
- depozite în alte instrumente ale pieții financiare;
- alte depozite.

Operațiunile cu mijloace bănești în numerar (numerarul în casa operațională, numerarul în casa de schimb valutar, numerarul în subdiviziunile îndepărtate ale Băncii, numerarul în bancomate, valori monetare (monede jubiliare și comemorative)) sunt contabilizate în valută națională și valută străină, recalulate în lei conform ratei oficiale de schimb a BNM.

Operațiunile de casă în Bancă se efectuează conform Regulamentelor BNM și actelor normative interne.

Evidența mijloacelor bănești de pe conturile Nostro în bănci, a mijloacelor rezervate la BNM, evidența mijloacelor plasate overnight, plasarilor la termen scurt în bănci este ținută în valută națională și în valute străine, soldurile lor în bilanț fiind reflectate în valută națională conform ratei oficiale de schimb a BNM la data întocmirii raportului.

Banca calculează mărimea fondului de rezerve obligatorii în valută națională și străină conform Regulamentului BNM „cu privire la formarea și menținerea rezervelor obligatorii” nr. 85 din 15.04.2004. Banca depozitează rezervele obligatorii în MDL pe conturile Nostro la BNM, iar cele valutare pe conturile speciale la BNM.

Conturile Nostro (cu excepția BNM) și plasările în bănci sunt supuse clasificării și necesită formarea reducerilor pentru pierderi la active în corespundere cu cerințele Regulamentului intern al Băncii „cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderile la active și a provizioanelor pentru pierderi la angajamentele condiționale”.

4.3. *Valori mobiliare*

Operațiunile de dealer efectuate de Bancă prevăd procurarea valorilor mobiliare de toate tipurile din contul mijloacelor proprii ale Băncii.

Banca ține Evidența achizițiilor de valorilor mobiliare de stat și a Certificatelor BNM conform valorii nominale, în corespundere cu „Regulile de evidență a operațiunilor cu hârtiile de valoare” aprobate de Banca Națională a Moldovei la 26.12.1997 cu nr. 11-01010/237, portofoliul investițional al Băncii nu se supune reevaluării.

Valori mobiliare investiționale (cu excepție VM de Stat emise de MF sau BNM, sau VM emise de Guvernul țării – membru al Organizației de colaborare economică și

dezvoltare) obligațiile de procurare a VM/cu cota de participare sunt supuse clasificării și necesită formarea reducerilor pentru pierderi la active și a provizioanelor pentru pierderi la angajamentele condiționale.

Procedurile de evidență a achizițiilor de valori mobiliare sunt diferite, în dependență de condițiile de emiterie a valorilor mobiliare - la prețul nominal, cu reducere sau cu premiu.

La termenul de stingere a valorilor mobiliare cu reducere Banca primește mijloace bănești în suma egală cu valoarea nominală a valorii mobiliare.

Toate valorile mobiliare din portofoliul pentru tranzacții și vânzări se reflectă în bilanțul contabil al Băncii la prețul de procurare și se supun reevaluării lunare (în ultima zi de lucru a lunii) reieșind din prețul de piață, dacă ele se listează la burse de valori. În caz contrar reevaluarea valorilor mobiliare procurate pentru tranzacții și vânzare, nu se efectuează.

Pentru valorile mobiliare procurate în portofoliu pentru tranzacții și vânzare, se efectuează lunar majorarea veniturilor sub formă de dobânzi, calculate de la data procurării până la data vânzării valorilor mobiliare respective.

Banca, ca un participant profesionist al pieței valorilor mobiliare, în baza licenței emise de Comisia Națională a Pieței Financiare, efectuează operațiuni de brokeraj în baza cererilor clienților săi, oferind servicii de subsciere și consultanță în baza contactelor încheiate. Banca, acționând în calitate de Broker, îndeplinește funcțiile de mediator la încheierea tranzacțiilor. Brokerul deschide pentru fiecare client (pentru clientul – cumpărător și clientul - vânzător al valorilor mobiliare, la fel ca și pentru clientul pe care Banca îl reprezintă ca deținător nominal al valorilor mobiliare) conturi de brokeraj aparte, care constituie conturi intrabancare. Contul de brokeraj se deschide pentru ținerea evidenței analitice a mijloacelor bănești și valorilor mobiliare a clienților.

Bază pentru deschiderea contului de brokeraj servește contractul privind serviciul de brokeraj încheiat cu clientul. Brokerul (Banca) asigură evidența separată a mijloacelor bănești și a valorilor mobiliare ce aparțin fiecărui client.

Conturile de brokeraj se utilizează pentru evidența mijloacelor bănești disponibile pentru procurarea valorilor mobiliare și efectuarea decontărilor, pentru calcularea impozitului pentru operații cu valorilor mobiliare, pentru calcularea taxei bursiere și a altor plăți asociate cu vânzarea-cumpărarea valorilor mobiliare și înregistrarea lor. Toate decontările se efectuează reieșind din puterea de cumpărare a valorilor mobiliare.

La transmiterea valorilor mobiliare Brokerului pentru deținere nominală, cu excepția ordinului pentru executarea tranzacției privind vânzarea valorilor mobiliare, clientul prezintă și dispoziția privind transmiterea valorilor mobiliare în deținere nominală. După primirea ordinului și dispoziției Brokerul inițiază la regulator procedura de transmitere a valorilor mobiliare în deținere nominală pe numele lui.

Toate operațiunile cu valori mobiliare se reflectă cu înscrierile de rigoare în bilanțul contabil al Băncii conform „Regulamentului de efectuare a operațiunilor cu valori mobiliare de stat ale RM în formă de înscrieri în conturile BC „UNIBANK”

SA”, în conformitate cu „Regulamentul privind activitatea de broker și dealer a BC „UNIBANK” SA pe piața hârtiilor de valoare” și în baza altor documente normative.

4.4. Credite

Acordarea, evidența și scadența creditelor în Bancă se efectuează conform Regulamentului privind activitatea de credit a băncilor RM nr.153 din 25.12.1997, conform Instrucțiunii privind acordarea creditelor în valută străină nr.16 din 22.01.2009, conform regulamentelor interne și politicii Băncii în acest domeniu.

Credit - mijloace bănești acordate de către Bancă în baza contractelor de împrumut ce prevăd condiții stricte privind: termenul, plata, scopul și modul de rambursare .

La credite se referă creditele acordate persoanelor juridice și fizice, factoringul, cambiile, cambiile scontate, cardurile de credit, overdrafturile autorizate, finanțarea tranzacțiilor comerciale, acordurile REPO, alocările la termen, garanțiile emise de Bancă, creanțele privind leasingul financiar, care se reflectă în bilanț în calitate de active.

Creditele se reflectă în bilanț în sumă nominală pe conturi, conform planului de conturi și tipurilor, în dependență de destinația și termenul creditului.

Clasificarea creditelor, evaluarea calității portofoliului de credite și formarea reducerilor pentru pierderi la credite se efectuează în Bancă lunar conform cerințelor Regulamentului intern al Băncii „privind clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderile la active și a provizioanelor pentru pierderi la angajamentele condiționale”. Toate creditele noi acordate sunt clasificate la momentul eliberării lor.

În baza clasificării îndeplinite suma necesară de mijloace bănești este rezervată la contul reducerilor/rezervelor pentru pierderi la credite în ultima zi lucrătoare a lunii.

Micșorarea cheltuielilor pentru formarea reducerilor/rezervelor pentru pierderi la credite se efectuează în cazul rambursării parțiale sau complete a creditului.

În cazurile în care condițiile contractelor de credit în lei moldovenești prevăd rambursarea datoriei de credit cu luarea în cont a modificării ratei de schimb valutar (dolarului SUA sau EURO), se fixează echivalentul valutar al creditului eliberat conform ratei oficiale de schimb a leului moldovenesc la data emiterii creditului sau semnării contractului.

În cazul devalorizării leului moldovenesc acest echivalent valutar urmează a fi rambursat în lei moldovenești conform ratei oficiale/comerciale de schimb la ziua rambursării creditului.

În cazul revalorizării leului moldovenesc acest echivalent valutar urmează a fi rambursat în lei conform ratei oficiale/comerciale de schimb la data emiterii creditului.

Diferența respectivă se evidențiază și se reflectă în contabilitate în conturile de venituri de la creditarea grupelor respective de credite. Diferența se încasează de la clienți la momentul rambursării complete (parțiale) a datoriei proporțional cu suma datoriei, în dependență de prevederile contractului de credit și se reflectă în suma datoriei efective la credite în echivalent valutar sau lei moldovenești la începutul zilei

operaționale.

Trecerea creditelor la categoria celor fără dobândă se efectuează de către Bancă conform Regulamentului BNM „cu privire la creditele cu termen expirat” (Hotărârea BNM N 130 din 15.05.1998). Motivul pentru sistarea calculării dobânzii la credite și trecerea lor la categoria celor fără dobândă este neachitarea de către debitor a dobânzii la credit sau incapacitatea lui de a rambursa creditul în termen de peste 60 zile. Creditele respective se trec la categoria celor dubioase sau compromise. Ulterior aceste credite se monitorizează până la rambursarea completă.

În cazul când dobânda de la creditul trecut în categoria celor fără dobândă nu a fost primită, dar a fost deja introdusă în venituri, se efectuează operațiunea inversă în bilanțul contabil și în raportul financiar (cu privire la venituri și pierderi) la momentul când creditul a fost trecut în categoria respectivă. Concomitent, această dobândă se trece la evidență pe contul de memorandum.

4.5. Mijloace fixe

Evidența mijloacelor fixe și a activelor materiale nefinisate se ține în conformitate cu prevederile SNC nr. 16 „Evidența activelor materiale de lungă durată”, aprobat prin Hotărârea Ministerului de Finanțe al Republicii Moldova nr. 174 din 25.12.1997:

- a) există o certitudine întemeiată că în urma utilizării acestuia, întreprinderea va obține un avantaj (profit) economic;
- b) valoarea activului poate fi determinată cu un grad înalt de certitudine.

Valoarea de intrare a obiectului activelor materiale pe termen lung constă din valoarea de cumpărare, inclusiv taxele vamale și taxele pentru import, impozitele pentru obiectele cumpărate, prevăzute de legislație, cheltuielile de aducere a activului achiziționat în starea de lucru pentru utilizarea previzibilă a lui. Rabaturile comerciale și scontul (înlesnirile) la cumpărare se scad la determinarea valorii de cumpărare a activului.

La data întocmirii bilanțului, mijloacele fixe sînt evaluate la valoarea de bilanț care este egală cu valoarea de intrare, corectată sau reevaluată, diminuată cu uzura acumulată. Evidența activelor materiale de lungă durată se ține separate pentru fiecare activ, în cantitate numerică și valorică.

În categoria mijloacelor fixe intră obiectele, valoarea cărora depășește 3000 lei pentru o unitate și cu un termen de funcționare de peste un an (inventarul de gospodărie și producție, utilajele bancare, transportul auto, ameliorarea proprietății arendate, etc.).

Investițiile capitale ulterioare pentru ameliorarea stării mijloacelor fixe în procesul lor de exploatare, în formă de modernizare și reconstrucție se adaugă la valoarea lor de bilanț, dacă în urma acestor investiții Banca va obține un beneficiu economic suplimentar la cel inițial prognozat la procurarea lor. Dacă în rezultatul investițiilor capitale ulterioare Banca nu va obține un beneficiu economic mai mare decât cel prognozat la achiziționare, astfel de investiții sunt calificate ca cheltuieli ale

perioadei în care au fost suportate.

Cheltuielile pentru reparația capitală sau exploatarea mijloacelor fixe se efectuează pentru păstrarea sau restabilirea posibilității obținerii beneficiului economic (profitului) în mărimile stabilite la momentul achiziționării, și se reflectă ca cheltuieli sau costuri ale perioadei în care au fost suportate.

Reparația capitală a activelor se efectuează pentru menținerea lor în stare normală lucrativă sau cu scopul prelungirii termenului de funcționare a lor comparativ cu termenul stabilit la recunoașterea (înregistrarea) lor inițială în contabilitate. Dacă în rezultatul reparației capitale a obiectului productivitatea lui sau termenul de exploatare nu crește, cheltuielile pentru reparația de acest tip se recunosc ca cheltuieli sau costuri ale perioadei respective, adică se recunosc ca cheltuieli curente (costuri). În cazul majorării termenului de exploatare a obiectului, cheltuielile pentru reparație de acest tip se recunosc ca investiții capitale (se capitalizează) și se recunosc ca majorarea costului obiectului reparat.

Agregatele de bază și piesele unor mijloace fixe pot să necesite o schimbare periodică. Dacă valoarea lor depășește 3000 lei, atunci vor fi luate la evidență în categoria mijloacelor fixe.

Uzura mijloacelor fixe se calculează prin metoda amortizării liniare, reieșind din termenele de funcționare.

Valoarea uzabilă a mijloacelor fixe se calculează ca diferența între valoarea lor inițială și suma valorii restante presupuse. Suma valorii restante presupuse pentru fiecare obiect (grup de obiecte) a mijloacelor fixe se stabilește de Bancă la momentul transmiterii lor în exploatare, iar Banca prevede valoarea zero. Uzura se calculează de către Bancă lunar, începând cu data de 1 a lunii următoare perioadei de dare în exploatare a obiectului și pînă la data de 1 a lunii următoare perioadei de ieșire din uz.

Normele de uzură și termenele de funcționare ale mijloacelor fixe în scopurile de evidență financiară sunt expuse în Anexa nr. 1 la această Politică.

Suma uzurii calculate se consideră ca cheltuieli și se înregistrează la conturile respective de cheltuieli. Suma maximă de uzură calculată este egală cu valoarea de bilanț a mijlocului fix.

Pentru calcularea uzurii în scopuri fiscale mijloacele fixe se împart în categorii conform normelor de uzură, prevăzute în Codul Fiscal al Republicii Moldova și Catalogul de Mijloace Fixe și Active Nemateriale. La atribuirea fiecărei unități de mijloace fixe la vre-o categorie patrimonială se efectuează calculele conform p.87 din Catalogul de Mijloace Fixe și Active Nemateriale.

Pentru perioada de reconstrucție sau reutilare tehnică a mijloacelor fixe, conform ordinului Președintelui, Banca nu calculează uzura.

Uzura la valoarea îmbunătățirii încăperilor arendate (reparației) se calculează doar în scopul evidenței financiare prin metoda liniară, luându-se în cont termenul de exploatare, în dependență de termenul contractului de arendă.

Pentru mijloacele fixe transmise în arendă Banca în calitate de proprietar calculează uzura conform cerințelor actualei Politici de Evidență Contabilă.

Conform legislației în vigoare, Banca nu calculează uzura pentru mijloacele fixe transmise în leasing. Uzura mijloacelor fixe ce fac obiectul relațiilor de leasing este calculată de către beneficiarul de leasing, în bilanțul căruia se consideră aceste obiecte.

Pentru mijloacele fixe definitiv amortizate dar, care rămân în funcționare, uzura nu se calculează.

Mijloacele fixe se scot din evidență în rezultatul uzurii complete sau a vânzării. Rezultatele de la scoaterea din exploatare sau vânzarea mijloacelor fixe se stabilesc ca diferența dintre intrări și valoarea lor reziduală la momentul scoaterii lor din exploatare și se consideră ca venit sau pierderi în Raportul cu privire la rezultatele financiare.

La scoaterea mijloacelor fixe din exploatare înaintea expirării termenului de exploatare preconizat suma uzurii necalculate se trece la pierderi de la realizarea și rebutarea mijloacelor fixe.

4.6. Active nemateriale.

Active nemateriale - active nepecuniare care nu îmbracă formă materială, controlate de Bancă și utilizate mai mult de un an. În componența activelor nemateriale se includ programe informatice, baze de date, brevete, licențe, embleme comerciale și mărci de deservire, know-how, francize, drepturi de utilizare a activelor materiale pe termen lung, drepturi care rezultă din documente de protecție, cheltuieli organizaționale.

În conformitate cu cerințele SNC nr.13, aprobat prin Ordinul nr.109 din 28.11.2001 de către Ministerul Finanțelor RM, activul nematerial se contabilizează în cazul în care:

- a) există o certitudine întemeiată că întreprinderea va obține avantaj economic (profit) ca urmare a utilizării activului;
- b) valoarea activului poate fi estimată cu un grad înalt de certitudine.

Activele nemateriale se reflectă în evidența contabilă reieșind din valoarea lor inițială, care este egală cu valoarea de cumpărare plus impozitele, taxele nerecuperabile prevăzute de legislație, cheltuielile directe privind dobândirea drepturilor patrimoniale la activele nemateriale și pregătirea acestora pentru utilizare conform destinației, protecția juridică a activelor în vigoare, achitarea serviciilor de evaluare a activelor nemateriale procurate. Rabaturile comerciale și scontul (înlesnirile) în acest caz se scad din valoarea de cumpărare a activului.

După constatarea inițială activul nematerial se contabilizează la valoarea de intrare diminuată cu suma amortizării acumulate. Uzura se calculează de către Bancă lunar, începând cu data de 1 a lunii următoare perioadei de dare în exploatare a activului nematerial și pînă la data de 1 a lunii următoare perioadei de ieșire din uz.

Amortizarea activelor nemateriale se calculează lunar prin metoda liniară, care prevede calcularea sumelor de amortizare constante pe toată durata de exploatare utilă a activului:

- programele informatice 4 ani;

- bazele de date 3 ani;
- licențele până la 20 ani;
- cheltuielile organizaționale până la 10 ani.

Conform cerințelor SNC nr.13 art.13, aprobat prin Ordinul nr.109 din 28.11.2001 de către Ministerul Finanțelor a RM, dacă Banca intenționează să obțină avantaj economic (profit) din utilizarea activului nematerial în cursul unei perioade mai scurte decât prevede contractul, durata de exploatare utilă a unui asemenea activ corespunde unei perioade mai scurte - perioadei de obținere a avantajului economic (profitului). Din această cauză casarea activului în cauză se admite la expirarea perioadei de timp menționate.

Banca periodic, după caz, de regulă la finele anului, în conformitate cu art.46 precizează durata de exploatare utilă a activului nematerial. Dacă în urma precizării durata previzibilă de utilizare a activului diferă substanțial de cea inițială, ea este revizuită. Această durată poate să se mărească ca urmare a cheltuielilor suplimentare aferente îmbunătățirii stării activului rezultată din modificările tehnologice (de exemplu, perfecționarea tehnologiilor, dreptul de utilizare a cărora este dobândit de întreprindere) sau să se reducă, de exemplu, în cazul scăderii cererii pieței la produsele fabricate cu utilizarea activului nematerial dat în decursul unei perioade îndelungate. În aceste cazuri întreprinderea revizuieste durata de utilizare a activului, norma de amortizare pentru perioadele curentă și viitoare cu condiția că durata de exploatare utilă nu depășește maximumul stabilit în paragraful 32 al prezentului standard.

Activul nematerial se casează din bilanțul Băncii la ieșirea acestuia sau în cazul în care Banca nu mai planifică să obțină în viitor un avantaj economic (profit) din utilizarea sau vânzarea lui. La ieșirea activelor nemateriale valoarea de bilanț se consideră ca cheltuială, iar valoarea venală - ca venit.

4.7. Stocuri de mărfuri și materiale.

Evidența stocurilor se ține în cantitate numerică și valorică. Reflectarea inițială a activelor în evidența contabilă se efectuează la valoarea inițială.

Evidența obiectelor de mică valoare și scurtă durată și a materialelor este organizată conform cerințelor SNC nr. 2 „Stocurile de mărfuri și materiale”, aprobat de Ministerul de Finanțe al Republicii Moldova, prin Hotărârea nr.174 din 25.12.1997.

Obiectele de mică valoare și scurtă durată (OMVSD) se reflectă în bilanț la costul de procurare.

OMVSD, costul pe unitate a cărora este mai mic de 1/2 din limita stabilită, care din 1 ianuarie 2007 constituie 3000 lei, se atribuie la cheltuieli pe măsura transmiterii lor de la depozit în exploatare, cu evidența lor concomitentă pe contul de memorandum cu indicarea sumelor și cantităților. Pe conturile memorandumului se reflectă OMVSD costul cărora depășește suma de 150 lei.

Pentru OMVSD, costul de unitate a cărora depășește 1/2 din limita stabilită, la transmiterea lor de la depozit în exploatare se calculează uzura în valoare de 100% din

costul lor.

Costul anvelopelor auto, procurate separat de automobile, se atribuie la cheltuieli, reieșind din parcursul efectiv.

Costul anvelopelor auto procurate împreună cu automobile, se include în valoarea lor inițială și se trece la cheltuieli prin calcularea uzurii pentru automobile.

Ordinea de evidență a cheltuielilor privind schimbarea anvelopelor este aceeași atât pentru scopurile evidenței financiare cât și celei fiscale.

Pentru evidența combustibilului este folosită metoda FIFO, conform căreia stocurile de mărfuri și materiale intrate primele sînt și primele ieșite, de aceea evaluarea stocurilor de mărfuri și materiale se efectuează în aceeași consecutivitate. Costul soldului la sfîrșitul perioadei de gestiune se determină conform valorii de achiziție a ultimelor loturi de stocuri de mărfuri și materiale intrate.

4.8. Creanțe.

Creanțele pe termen scurt se reflectă în evidența contabilă la valoarea nominală, iar cele pe termen lung la valoarea presupusă în corespundere cu cerințele standardelor evidenței contabile și cu actele normative elaborate de BNM și Ministerul de Finanțe din Republica Moldova.

Creanțele includ obligațiile altor întreprinderi, organelor de stat, băncilor și persoanelor fizice față de Bancă privind decontările comerciale, dobînzile calculate pentru credite, avansurile primite, decontările cu bugetul privind plățile în avans și impozitele.

Creanțele sunt evidențiate și reflectate în bilanțul contabil la conturile prevăzute de Planul de conturi cu/sau fără TVA, în dependență de caracterul operațiunilor și de cerințele legislației în vigoare privind TVA.

Creanțele pe investiții capitale, decontările documentare și decontările cu persoanele fizice și juridice se clasifică în scopul calculării reducerilor/rezervelor la pierderi în corespundere cu cerințele Băncii Naționale a Moldovei și Regulamentului Băncii „privind clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderile la active și a provizioanelor pentru pierderi la angajamentele condiționale”.

4.9. Cheltuieli anticipate.

În componența cheltuielilor anticipate Banca include:

- abonarea la ediții periodice și literatură - pentru un termen de 1 an;
- achitarea cotizațiilor de membru al Asociației băncilor, transferate în avans;
- plățile de arendă transferate în avans;
- serviciile de publicitate, etc.

Cheltuielile anticipate se reflectă în evidența contabilă și în rapoartele financiare prin metoda calculării în perioada în care au apărut.

4.10. Activele primite în posesiune.

Activele primite în posesiune în schimbul rambursării creditului se înregistrează în registrele Bancii în baza Hotărârii Comisiei pentru revizuirea și aprobarea ponderii de participare în capital al agenților economici, care îndeplinește funcțiile de conducere și control a operațiunilor legate de investiții în active materiale pe termen lung. În cazul în care, decizia Comisiei este afirmativă, evidența activului în gaj se ține la contul bilanțier, contrar contului de memorandum.

Valoarea activelor primite în posesiune se stabilește de către Bancă ca minimum dintre valoarea reziduală a datoriei de credit și valoarea reală de piață a activelor. Banca deține dreptul de posesie asupra activelor primite în posesiune cu scopul realizării, în cazul în care creditele respective nu sunt achitate timp de 18 luni din data transmiterii lor, conform actelor organelor judiciare, actelor privind transmiterea benevolă, etc.

În cazuri excepționale, cu 4 luni înainte de expirarea termenului de posesie asupra activelor materiale pe termen lung, achiziționate în schimbul rambursării creditelor, Banca poate apela la Banca Națională a Moldovei pentru a prelungi termenul de posesie. Termenul de posesie asupra activelor materiale poate fi prelungit o singură dată pentru o perioadă de un an.

În cazul în care activele materiale nu sunt realizate de către Bancă în termenul stabilit, valoarea lor se atribuie la conturile de pierderi de la ieșirea activelor materiale pe termen lung și concomitent se țin la evidență pe conturile de memorandum până la momentul realizării lor.

În cadrul exercitării dreptului de gaj asupra acțiunilor societăților pe acțiuni în cazurile de nerambursare a creditului, Banca poate îndeplini la alegerea sa și în corespundere cu contractul de gaj unul din următoarele drepturi de gaj:

- a) să realizeze de sine stătător valori mobiliare în gaj cu acordul creditorului-gajist;
- b) să realizeze valori mobiliare în gaj sub controlul instanței de judecată.

Realizarea valorilor mobiliare în gaj se efectuează în corespundere cu „Regulamentul de gajare a valorilor mobiliare corporative” a Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.4/4 din 06 februarie 2003 și Regulamentul BNM „privind deținerea cotelor în capitalul agenților economici” nr. 81 din 09.04.1998.

Banca vinde valorile mobiliare, acționează din numele proprietarului și are dreptul să întreprindă diverse acțiuni, ce se referă la realizarea valorilor mobiliare în gaj.

Acțiunile primite în posesie cu scopul realizării sunt reflectate în evidența Băncii cu valoarea minimă dintre suma creditului și valoarea de piață a acțiunilor.

Banca este în drept să mențină în posesiune acțiunile preluate cu scopul vânzării, timp de 12 luni din data transmiterii lor conform deciziilor organelor judiciare, actelor privind transmiterea benevolă, etc. Termenul de posesiune poate fi prelungit prin decizia BNM pentru o perioadă ce nu va depăși un an.

După expirarea termenului de posesiune stabilit de legislație, în cazul în care

acțiunile nu vor fi realizate de către Bancă în termenul stabilit, valoarea lor se atribuie la pierderi și concomitent se ține la evidență pe conturile de memorandum până la momentul realizării lor.

PASIVE

4.11. *Obligații (pasive).*

În componența obligațiilor se includ depozitele persoanelor juridice și fizice cu dobândă sau fără ea, mijloacele bănești ale altor bănci (conturile corespondente), împrumuturile primite de la alte organizații financiare și de credit, mijloacele împrumutate overnight și alte împrumuturi, dobânzi calculate spre plată, valori mobiliare vândute conform acordurilor REPO, valori mobiliare emise și conturi suspendate, alte obligații.

Datoriile la creditele obținute, depozitele și împrumuturile se reflectă în bilanț în baza valorii lor nominale fără dobânda calculată.

4.12. *Capitalul acționar* al Băncii include capitalul statutar (acțiunile simple), capitalul adițional și de rezervă, diferența de la reevaluarea activelor materiale pe termen lung, diferența de la reevaluarea activelor nemateriale, profitul nedistribuit al anului curent și al anilor precedenți, fonduri. Banca dispune de mai multe fonduri, mărimea cărora este stabilită de Adunarea Generală a acționarilor și anume:

- Fondul de rezervă
- Fondul de destinație specială
- Fondul de acumulare
- Fondul de binefacere.

Conform statutului „Banca în mod obligatoriu creează și menține Fondul de rezervă în mărime nu mai mică de 15% a capitalului statutar înregistrat și nu mai mic de 5% din mărimea venitului net a anului de gestiune, până la atingerea mărimii stabilite.

Capitalul statutar este stabilit prin Statutul Băncii în valoare de 122 000 000,00 lei și este reflectat în bilanț în valută națională.

Capitalul statutar poate fi modificat numai în modul stabilit de legislația în vigoare.

V. Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor

5.1. *Veniturile și cheltuielile* se recunosc și se reflectă în rapoartele financiare ale Băncii conform *metodei de calculare* în perioada de gestiune, în care ele au fost suportate, indiferent de momentul încasării sau achitării mijloacelor bănești. Comisioanele se rețin din contul clienților la momentul efectuării operațiunilor bancare.

Acest principiu al calculării asigură în evidența contabilă recunoașterea tuturor

rezultatelor la operațiuni și fapte în rapoartele financiare pe perioada, în care au avut loc. Cheltuielile se recunosc în Raportul privind rezultatele financiare în baza dependenței directe dintre cheltuielile suportate și veniturile primite pe articole.

Folosind această metodă de recunoaștere a veniturilor și cheltuielilor, Banca presupune corectări ulterioare atât a veniturilor, cât și a cheltuielilor.

Veniturile și cheltuielile se grupează în dependență de esența lor și includ sumele veniturilor și cheltuielilor principale, conform „Instrucțiunii privind ordinea întocmirii și prezentării rapoartelor financiare de către bănci”, aprobată de BNM, proces-verbal nr.36 din 08.08.1997.

Veniturile principale, care se formează în rezultatul activității Băncii, includ: veniturile de la dobânzi, veniturile de la operațiuni cu valori mobiliare și valută străină, comisioanele pentru serviciile prestate, remunerațiile de comision. Fiecare tip de venituri este evidențiat separat pe conturile analitice, conform Planului de conturi și a actelor normative interne.

Tipurile principale de cheltuieli ce apar în rezultatul activității Băncii sunt: cheltuieli de dobândă, cheltuieli de comision, defalcări pentru reduceri/rezerve pentru pierderi la active/angajamente condiționale, cheltuieli administrative generale. Fiecare tip de cheltuieli este evidențiat separat pe conturile analitice, conform Planului de conturi și a actelor normative interne.

Veniturile și cheltuielile ce nu se referă la dobânzi, provin din următoarele surse:

- scoaterea din uz și modificarea valorii de bilanț a valorilor mobiliare procurate pentru vânzare;
- scoaterea din uz a valorilor mobiliare investiționale;
- operațiuni în valută străină;
- venituri de comision și alte tipuri;
- cheltuieli pentru întreținerea aparatului administrativ;
- cheltuieli de consultanță și audit;
- impozite, taxe și alte plăți;
- active materiale pe termen lung nerealizate timp de 18 luni, atribuite la pierderi.

În scopuri fiscale sunt limitate următoarele cheltuieli:

- cheltuieli de reprezentanță, care sunt reglementate prin „Regulamentul privind normele pentru cheltuieli de reprezentanță admise spre reținere din venitul brut” aprobat de Guvernul Republicii Moldova, Hotărârea nr.130 din 06.02.1998 cu modificări și completări.

- cheltuieli de deplasare în interes de serviciu, care se reglementează prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.836 din 24.06.2002 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea în deplasări de serviciu a angajaților întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor din Republica Moldova” cu modificările și completările ulterioare nr.363 din 10.04.2006 și ordinul Președintelui Băncii nr.44 din 04.05.2006.

Venitul net se stabilește ca diferența dintre veniturile obținute și cheltuielile

suportate, inclusiv defalcările pentru reduceri la active și rezerve pe angajamente condiționale, veniturile (pierderile) extraordinare, impozitul pe venit.

Venitul net, care este evidențiat pe contul 3504 „Profitul nedistribuit (pierderile) anului curent” se atribuie la contul 3505 „Profitul nedistribuit al anilor precedenți” în prima zi a anului nou. După aprobarea rapoartelor financiare la Adunarea generală a acționarilor și prezentarea declarației privind impozitul pe venit, suma profitului nedistribuit de pe contul 3505 „Profitul nedistribuit (pierderile) al anilor precedenți” se distribuie conform deciziilor Adunării generale a acționarilor. Modalitatea distribuirii profitului net se stabilește la Adunarea generală a acționarilor în conformitate cu Statutul Băncii.

5.2. Impozitarea

În conformitate cu art.13 din Codul Fiscal al Republicii Moldova (în continuare Cod) Banca, ca persoană juridică, este subiectul impunerii și are obligațiunea de a declara venitul brut și impozitul pe venit.

Obiectul impunerii este venitul brut obținut din toate sursele aflate în Republica Moldova, precum și venitul obținut din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, cu excepția deducerilor și scutirilor la care are dreptul Banca.

Pentru determinarea obiectului impozabil rezultatul financiar, obținut și determinat în conformitate cu cerințele Standardelor Naționale de Contabilitate se corectează (majorează, micșorează) cu sumele aferente unor tipuri de venituri și cheltuieli, se determină conform regulilor aprobate Cod, de Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.77 din 30.01.2008 și de alte Hotărâri ale Guvernului.

Impozitul pe venit se determină conform cotelor prevazute de Cod.

Pentru plata impozitului în rate conform art.84(3) din Cod, Banca a ales metoda de calcul și plata impozitului în bugetul unităților administrativ-teritoriale proporțional numărului mediu scriptic de salariați, calculat conform datelor din evidența financiară pentru anul precedent anului de gestiune.

În termen de pînă la 31 martie a anului următor anului fiscal de gestiune Banca prezintă Declarația cu privire la impozitul pe venit la Inspectoratul Fiscal pe mun.Chișinău, oficiul Buiucani.

Banca este înregistrată ca subiect impozabil cu taxa pe valoare adăugată, care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

În conformitate cu cerințele art.115 din Cod, Banca are obligațiunea să prezinte declarația privind TVA pentru fiecare perioadă de gestiune la Inspectoratul Fiscal de

Stat și să verse la buget suma TVA, reflectată în declarația perioadei de gestiune pînă la ultima zi a lunii următoare după încheierea perioadei fiscale, cu excepția plății în buget a taxei pe valoarea adăugată la import de servicii, care se achită la data efectuării plății serviciilor.

Ca proprietar de bunuri imobiliare, Banca este subiect al impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare. Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie **valoarea estimată** a acestor bunuri de către organele cadastrale teritoriale conform situației de la 1 ianuarie a anului fiscal respectiv, inclusiv terenurile (terenuri cu destinație agricolă, terenuri destinate industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și terenurile cu alte destinații speciale) din intravilan sau din extravilan, clădirile, construcțiile, apartamentele și alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție.

În baza art. 337 din Cod, Banca este subiect al impunerii **cu taxa percepută în fondul rutier**. Obiect al impunerii conform art.338 sînt autovehiculele procurate de Bancă și înmatriculate în Republica Moldova. Perioada fiscală reprezintă anul calendaristic.

În cadrul sistemii de taxe locale reglementate de art.289 din Cod, Banca efectuează în mod obligatoriu următoarele plăți la bugetele administrativ-teritoriale:

- a) **taxa pentru amenajarea teritoriului**, pentru care, baza impozabilă o constituie numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților pe subdiviziuni;
- b) **taxă de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)**, pentru care baza impozabilă o constituie suprafața de publicitate exterioară. Banca prezintă oficiului fiscal unde este la evidență Oficiul Central, calculul taxei de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) consolidat pentru fiecare trimestru.

În conformitate cu art.88 din Cod, Banca, ca angajator care plătește lucrătorului salariul (inclusiv primele și facilitățile acordate), calculează, ținînd cont de scutirile solicitate de angajat, și reține din aceste plăți un impozit, determinat conform modului stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lîngă Ministerul Finanțelor.

Ca persoană, care desfășoară activitate de întreprinzător, Banca la efectuarea plăților prevăzute de art 89-91 din Cod reține, în prealabil, ca parte a impozitului la sursa de plată în mărimea determinată de Cod. Impozitul reținut conform cerințelor art.88-91 se achită la buget de Bancă în termen de o lună de la încheierea lunii în care au fost efectuate plățile. Impozitul calculat conform art. 90.2 se achită la buget nu mai tîrziu de data de 31 martie a anului următor anului fiscal de gestiune.

Dările de seamă fiscale privind veniturile achitate și impozitul pe venit reținut la sursa de plată se prezintă de către Bancă organului fiscal în termen de o lună de la încheierea lunii în care au fost efectuate plățile.

Concomitent cu plata salariului și altor recompense Banca, în calitate de angajator, calculează în conformitate cu cerințele Legii „cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală” nr. 1593-XV din 26.12.2002, reține prima de asigurare obligatorie de asistență medicală și o achită la contul Casei Naționale de Asigurări în Medicină. Darea de seamă privind calculul și achitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală se prezintă trimestrial oficiului fiscal unde este la evidență Oficiul Central.

În baza prevederilor Legii „privind sistemul public de asigurări sociale” nr.489-XIV din 08.07.1999 și Legii bugetului de asigurare socială pentru anul de gestiune Banca, în calitate de angajator, calculează contribuții de asigurare socială obligatorie și le achită în contul Casei Naționale de Asigurări Sociale. Baza de calcul pentru contribuțiile de asigurare socială obligatorie, achitate de patron, o constituie fondul de retribuire a muncii și alte recompense, realizate de asigurații cu contract individual de muncă (cu excepția plăților stipulate în Anexa nr.5 a Legii bugetului de asigurare socială).

Contribuțiile individuale de asigurări sociale, în cazul asiguraților cu contract individual de muncă, sunt reținute de Bancă din salariu și alte recompense, și achitate în bugetul asigurărilor sociale de stat până în ultima zi a lunii următoare lunii de gestiune.

Cotele contribuțiilor de asigurare obligatorie sociale de stat și baza anuală pentru calculul contribuțiilor individuale de asigurări sociale sunt aprobate prin Legea bugetului asigurărilor sociale pentru anul de gestiune. Declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii se prezintă în formă consolidată, pentru fiecare trimestru, la Casa Națională de Asigurări Sociale teritorială, unde este la evidență Oficiul Central al Băncii.

5.3. Fapte economice și angajamente condiționale, inclusiv articole scoase în afara bilanțului.

Operațiunile ce în prezent nu pot fi reflectate nici ca active, nici ca obligații în evidența contabilă, se reflectă pe conturile condiționale. La ele se referă:

- obligațiile de procurare a valutei străine;
- obligațiile de primire a creditelor, de procurare a valorilor mobiliare;
- obligațiile de vânzare a valutei străine;
- acreditivale;
- obligațiile privind emiterea creditelor/vânzarea valorilor mobiliare;
- garanțiile și mandatele emise;
- alte obligații condiționale.

Obligațiunile la cumpărarea valorilor mobiliare/cota parte, acreditivale și garanțiile emise (cu excepția acreditivelor și garanțiilor cu acoperire în mijloace bănești), obligațiunile de eliberare a creditului în viitor, cambii cu accept, cambiile realizate cu andosament bancar, care sunt condiționale, se clasifică pentru calcularea

reducerilor/rezervelor la pierderi în corespundere cu cerințele Băncii Naționale a Moldovei și Regulamentului intern al Băncii „cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor la pierderi pe active și rezerve la pierderi pe angajamentele condiționale”.

Evidența valorilor și documentelor importante pentru Bancă și aflate la păstrare, se organizează pe conturile de memorandum, care se divizează în următoarele grupe:

- obligații privind creditele acordate;
- creditele nerambursate și dobânda neachitată;
- documente privind operațiunile de decontare;
- valori mobiliare;
- alte valori și documente;
- blanchete;
- acțiuni.

VI. Rapoartele financiare

6.1. Rapoartele financiare ale Băncii se întocmesc și se prezintă în volumul, ordinea și în termenii stabiliți de actele normative ale BNM, actele normative ale MF RM, Guvernului RM, organelor fiscale și statistice, ordinele Președintelui Băncii, etc.

Rapoartele financiare semestriale conțin:

- a) bilanțul contabil;
- b) raportul cu privire la venituri și cheltuieli;
- c) raportul privind fluxul mijloacelor bănești;
- d) raportul privind fluxul capitalului propriu;
- e) note explicative selective.

Rapoartele financiare anuale conțin:

- a) bilanțul contabil;
- b) raportul cu privire la venituri și cheltuieli;
- c) raportul privind fluxul mijloacelor bănești;
- d) raportul privind fluxul capitalului propriu;
- c) note explicative, inclusiv anexele la rapoartele financiare.

6.2. Banca prezintă rapoartele financiare întocmite în conformitate cu cerințele Regulamentului SNC nr.30 „Dezvăluiri în situațiile financiare ale băncilor și altor instituții financiare”, aprobat de către Consiliul Administrativ al BNM în Procesul-verbal nr. 92 din 09.04.1998 și a prezentei Politici de evidență contabilă. Informația expusă în rapoartele financiare ale Băncii, în calitatea sa de subiect de interes public, se reflectă în presa republicană și locală, se plasează pe pagina WEB și pe panourile informaționale ale Băncii, de asemenea asigură accesul la informație la solicitarea societății civile.

VII. Modificări în politica de evidență contabilă

7.1. Modificările în politica de evidență contabilă sunt posibile în următoarele cazuri:

- modificarea situației economice (interzicerea sau limitarea oricăror activități);
- reorganizarea (unirii, alipirii), divizării (despărțirii, separării);
- schimbarea proprietarilor;
- modificări în legislație și sistemul de reglementare a evidenței contabile;
- inițiativa Comisiei de Cenzori și a Consiliului Băncii.

VIII. Prevederi finale

8.1. Evidența contabilă a BC „UNIBANK” SA se efectuează în baza principiilor expuse în prezenta Politică de evidență contabilă. Prezenta Politică de evidență contabilă va fi adusă la cunoștința tuturor beneficiarilor de rapoarte financiare.

8.2. Responsabil pentru organizarea și ținerea evidenței contabile, pentru întocmirea și prezentarea la timp a rapoartelor financiare este organul executiv al Băncii.

8.3. Contabilul-șef al băncii asigură controlul asupra reflectării în conturile de evidență contabilă a tuturor operațiunilor financiare și economice, prezentarea informației operative și întocmirea rapoartelor financiare în termenii stabiliți; este responsabil pentru respectarea principiilor metodologice de organizare a evidenței contabile

8.4. Politica de evidență contabilă a Băncii intră în vigoare din 01 ianuarie 2011.

Normele și termenii de uzură pentru evidența financiar-contabilă:

	Norma de uzură	Durata de funcționare
a) Clădirea Băncii	2,85%	35
b) Construcții speciale	4%	25
c) Rețele de telecomunicații	5%	20
d) Mașine și utilajele:		
- <i>echipamente de forță(Diesel)</i>	10%	10
- <i>echipamente și tehnică de lucru</i>		
Aparate de aer condiționat,	12,5%	8
Ventilatoare,	25%	4
Frigidere,	6,67%	15
Pompe,	12,5%	8
Imprimante,	20%	5
Telefoane mobile,	20%	5
Modem, fax și alte echipamente de telecomunicații,	20%	5
- <i>tehnică de calcul și accesorii</i>	25%	4
- <i>alte mașini și utilaje</i>		
Aparate video, dictofon, cameră video,	20%	5
Aparat foto,	10%	10
Sisteme de control-acces,	12,5%	8
Sisteme de alarmă și antiincendiu,	12,5%	8
Sisteme de înregistrare a convorbirilor telefonice,	20%	5
Sistemă video,	20%	5
Aparate TV,	20%	5
Xerox,	10%	10
Arme și veste anti –glonț ,	10%	10
Corpuri de iluminare,lustre;	12,5%	8
Aparat de distrugere a hârtiei.	14,3%	7
e) Mijloace de transport	14,3%	7
f) Instrumente, inventar de producție și de uz casnic etc.		
Bancomate și aparate de transmitere TDES și EMV	10%	10
Aparate pentru împachetarea banilor	20%	5
POS-Terminale	25%	4
Mașini de numărat banii	20%	5
Seturi de parcare	25%	4
Aparate de casă	25%	4
Detector de valuta	25%	4

Politica de evidență contabilă a BC „UNIBANK” SA pentru anul 2011

Aspiratoare	50%	2
Sisteme antiradar	20%	5
Mobilă	20%	5
Safeuri	10%	10
Covoare	14,3%	7
- alt mobilier din metal		
Uși de metal, stelaj, rafturi	14,3%	7
Panouri, Banere	20%	5
Sculpturi	20%	5
Tablouri	20%	5
Jaluzele	20%	5
Boiler	12,5%	8
Culer pentru apă	20%	5
Aparat de cafea	20%	5
Perforator	33,33%	3
Convecteur	12,5%	8
Suport pentru bancomat	10%	10
Ceas	20%	5
Construcție din aluminiu	14,29%	7
Polizor	20%	5